

REKABET İHLALLERİNE İLİŞKİN BAŞVURU USULÜNE DAİR TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2012/2) YAYIMLANDI

ÖZET

Bu Tebliğde 7.12.1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4 üncü ve/veya 6 ncı maddesi ile 7 nci maddesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkin olarak Rekabet Kurumuna yapılacak başvurular ile bu başvuruların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar tespit ve ilan edilmiştir.

7.12.2004 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin **Korunması Hakkında Kanun**'da mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak amaçlanmıştır. Bu Kanun kapsamına Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler girmektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 27 nci maddesinde Rekabet Kurulunun görev ve yetkileri düzenlenmiştir. Bu maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde, bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak tebliğler çıkarmak ve gerekli düzenlemeleri yapma yetkisi Rekabet Kurulu'na verilmiştir. Söz konusu yetkiye istinaden Rekabet Kurulunca çıkarılan, **2012/2 No'lu Rekabet İhlallerine İlişkin Başvuru Usulüne Dair Tebliğ** 23 Ağustos 2012 tarihli ve 28390 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Tebliğde, 7.12.1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4 üncü ve/veya 6 ncı maddesi ile 7 nci maddesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkin olarak Rekabet Kurumuna yapılacak başvurular ile bu başvuruların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar tespit ve ilan edilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinde **Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar**, 6 ncı maddesinde **Hakim Durumun Kötüye Kullanılması**, 7 nci maddesinde de **Birleşme veya Devralma** düzenlenmiş olup söz konusu madde hükümleri aynen aşağıdaki gibidir:

Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar

Madde 4 – Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir.

Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması

Madde 6 – Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününe ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır.

Kötüye kullanma halleri özellikle şunlardır:

- a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,
- b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,
- c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,
- d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,
- e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması.

Birleşme veya Devralma

Madde 7 – Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır.

Hangi tür birleşme ve devralmaların hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kurula bildirilerek izin alınması gerektiğini Kurul, çıkaracağı tebliğlerle ilan eder.

Yukarıdaki yasa hükmüne aykırı davranışta bulunanlar hakkında idari yaptırım da uygulanmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin 4 üncü fıkrası uyarınca, bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve **Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilmektedir.** Diğer taraftan, bahse konu 16 ncı madde hükmü uyarınca verilecek idarî para cezalarının tespitinde dikkate alınan hususlar, işbirliği halinde para cezasından bağışıklık veya indirim şartları, işbirliğine ilişkin usul ve esaslar Kurulca çıkarılan yönetmeliklerle belirlenmiştir. Rekabet Kurumunca verilen idari para cezaları 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine göre tahsil edilmekte ve bu kanun hükümlerine göre kesilen cezalara itiraz edilmektedir.

2012/2 No'lu Rekabet İhlallerine İlişkin Başvuru Usulüne Dair Tebliğ'in 4 üncü maddesi uyarınca, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü ve/veya 6 ncı maddesi ile 7 nci maddesinin Rekabet Kurumu'na başvuru;

- i. İhbar,**
- ii. Şikâyet,**
- iii. Bakanlık talebi**
- iv.**

şeklinde yapılabilecektir. Başvurular gerçek kişilerce yapılabileceği gibi, kurum, kuruluş, birlik, dernek ve benzeri tüzel kişilerce de yapılabilecektir. Ancak, bu Tebliğ hükümleri kamu kurumları tarafından yapılacak başvuruları kapsamamaktadır. Öte yandan, kamu kurumlarının, kendilerine intikal eden ve ilgisi nedeniyle Kuruma yönlendirdikleri başvurular da bu Tebliğ kapsamında ele alınacaktır. Bu durumda ayrıca ilgili kamu kurumuna, Rekabet Kurumunca, başvurunun değerlendirmeye alındığına ilişkin bilgi verilecektir. 2012/2 no'lu Tebliğ, yürürlüğe girmesinden önce Rekabet Kurumu'na intikal eden başvurulara uygulanmayacaktır. 2012/2 No'lu Rekabet İhlallerine İlişkin Başvuru Usulüne Dair Tebliğ bu sirkülerimize eklenmiştir.

Saygılarımızla...

23 Ağustos 2012, Perşembe

Sayı : 23390

TEBLİĞ

Rekabet Kurumundan:

REKABET İHLALLERİNE İLİŞKİN BAŞVURU USULÜNE DAİR TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2012/2) BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; 7.12.1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4 üncü ve/veya 6 ncı maddesi ile 7 nci maddesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkin olarak Rekabet Kurumuna yapılacak başvurular ile bu başvuruların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları tespit ve ilan etmektir.

Hukuki dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

- Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- Kanun: 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu,
- Kurul: Rekabet Kurulunu,
- ç) Kurum: Rekabet Kurumunu,
- d) Meslek personeli: Rekabet uzman yardımcısını, rekabet uzmanını, rekabet başuzmanını, kıdemli rekabet başuzmanını ve mesleki koordinatörünü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Başvuru Şekil ve Şartları

Kuruma başvuru

MADDE 4 – (1) Kuruma başvuru; ihbar, şikâyet ve Bakanlık talebi şeklinde yapılabilir. Başvurular gerçek kişilerce yapılabileceği gibi, kurum, kuruluş, birlik, dernek ve benzeri tüzel kişilerce de yapılabilir.

(2) Bu Tebliğ, kamu kurumları tarafından yapılacak başvuruları kapsamaz.

(3) Kamu kurumlarının, kendilerine intikal eden ve ilgisi nedeniyle Kuruma yönlendirdikleri başvurular da bu Tebliğ kapsamında ele alınır. Bu durumda ayrıca ilgili kamu kurumuna, başvurunun değerlendirilmeye alındığına ilişkin bilgi verilir.

Şekli ve maddi şartlar

MADDE 5 – (1) Kuruma başvuruların yazılı olarak yapılması esastır. Başvurular, posta aracılığıyla gönderilebileceği gibi, şahsen de Kuruma teslim edilebilir. Elektronik posta, faks, telefon gibi diğer yollarla da başvuru yapılabilir. Bu tür başvurular, ihbar olarak değerlendirilir. Sözlü olarak yapılan başvurular da, ilgili personel tarafından tutanağa bağlanarak ihbar olarak değerlendirilebilir.

(2) İlgili daire başkanlığı tarafından yapılacak değerlendirme neticesinde, aşağıdaki unsurları içermediği anlaşılan veya inceleme talebi bulunmayan başvurular hakkında işlem yapılmaması esastır:

a) Gerçek kişiler tarafından yapılan başvurularda başvuru sahibinin adı ve soyadı, vatandaşlık numarası, adresi ile imzası,

b) Tüzel kişiler tarafından yapılan başvurularda, tüzel kişinin ticaret unvanı/işletme adı, adresi, imza sirküleri ile bu sirkülere göre tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili olanların imzası,

c) Bir temsilci vasıtası ile yapılacak başvurularda, temsilcinin yetkili olduğunu gösterir belgenin aslı veya usulüne uygun bir şekilde aslına uygunluğu onanmış örneği, temsilcinin ve temsil olunan gerçek veya tüzel kişinin adresi ile temsilcinin imzası.

(3) Kurum, yukarıdaki koşulları taşımamakla birlikte, ciddi olduğunu değerlendirdiği başvurular hakkında resen işlem başlatabilir.

(4) İkinci fıkrada sayılan unsurları taşımakla birlikte, iddia olunan ihlale ilişkin olarak sadece ihlalin varlığına işaret eden soyut beyanlardan ibaret olan, ihlalin gerçekleşme şekli, yeri ve zamanı ile hakkında inceleme istenen teşebbüs veya teşebbüs birlikleri hakkında somut bilgi ve/veya belgeleri içermeyen ve Kurul tarafından iddiaların ciddi ve yeterli olarak ortaya konulmadığı değerlendirilen başvurular hakkında işlem yapılmaması esastır.

(5) Başvurular, Kurumun imkân ve öncelikleri dikkate alınarak, Kurum tarafından uygun bulunan takvim dâhilinde ele alınır.

(6) Konusu ve hakkında başvuruda bulunulan teşebbüsler bakımından ortak nitelik taşıyan başvurular mümkün olduğu ölçüde birlikte ele alınır.

(7) Başvuru sahibi, kimliğinin gizli tutulmasını talep edebilir. Böyle bir durumda, ilgilinin kimlik bilgilerine ve kimliğinin bilinmesine yol açabilecek her türlü bilgiye, Kurum içi yazışmalar dâhil, yapılacak yazışmalarda hiçbir şekilde yer verilmez.

(8) Başvuru sahibinin, yapmış olduğu başvuruda yer alan bilgi ve belgelere ilişkin olarak gizlilik talebi bulunması halinde, 18/4/2010 tarihli ve 27556 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2010/3 sayılı Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuruların Değerlendirilmesi ve İlgilere Bildirim

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Başvuruyu incelemekle görevlendirilen meslek personeli, gerekli görmesi halinde, önaraştırma başlatılmasından önceki aşamada iddia konusu ile ilgili olarak daha detaylı bilgi edinmek amacıyla başvuru sahibi ile telefon, elektronik posta gibi vasıtalarla iletişime geçebilir.

İlgilere bildirim

MADDE 7 – (1) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen unsurları taşıyan başvuruların safahatı hakkında en geç otuz gün içinde başvuru sahibine veya temsilcisine bilgi verilir. Bu aşamada işlemin sonucu hakkında bilgi verilmemişse alınan sonuç ayrıca bildirilir.
(2) İlgili daire başkanlığı tarafından 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen unsurları taşımadığı değerlendirilen başvurular için başvuru sahiplerine veya temsilcilerine herhangi bir bildirim yapılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yanlış ya da yanıltıcı bilgi verme

MADDE 8 – (1) Kuruma başvuruları sırasında kasıtlı olarak yanlış ya da yanıltıcı bilgi verenler hakkında yasal işlem uygulanabilir.

Mevcut başvurular

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, yürürlüğe girmesinden önce Kuruma intikal eden başvurulara uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Rekabet Kurumu Başkanı yürütür.

